

[Lis Møller]

hjelpen igen gøres transbestemt. Jeg er klar over, at bestemmelsen blev mildnet noget ved martsirkulæret i 1981 på baggrund af en debat her i folketinget. Men på det tidspunkt havde mange kommuner allerede halveret § 48-budgettet, og jeg skal gerne oplyse ministeren om, hvilke kommuner det drejer sig om. Nogle kommuner skar simpelt hen så meget ned, at de ganske undlod at lade dette cirkulære gå videre til sagsbehandlerne.

Jeg forstod nu, at ministeren regnede med en besparelse på ikke ca. 10 mill. kr., men 40 mill. kr. Jeg ved, at journalister på Journalisthøjskolen har lavet en eksamensopgave over emnet, og de er kommet frem til et beløb på 24 mill. kr. Nu må vi jo se, hvilken undersøgelse der er den rigtige.

Da man den 1. januar 1980 udlagde åndsvageforsorgen og den øvrige særforsorg til amter og kommuner, var det for at øge mulighederne for at få de mennesker, der tidligere var under særforsorgen, integreret i samfundet. Integration er nøje forbundet med normalisering, og normalisering betyder at skabe normale livsvilkår, så normale livsvilkår som muligt, for handicappede medborgere.

Socialforskningsinstituttet foretog en undersøgelse i maj og juni 1980 af familier med psykisk handicappede børn. Undersøgelsen viste, hvad vi vel i og for sig vidste i forvejen, at disse sammenlignet med andre familier har meget belastende vilkår af fysisk, psykisk og økonomisk art. Blandt de familier, der medvirkede i undersøgelsen, og som dengang fik hjælp efter § 48, var det kun halvdelen, der fandt, at de modtog en rimelig dækning af de merudgifter, der er forbundet med barnets handicap. En del af disse forældre har måttet give op, efter at loven er blevet ændret, og det har altså haft en væsentlig dyrere institutionsplads til følge. Det var også en forsvindende lille del af mødrene, der havde fået erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, fordi de ganske simpelt ikke vidste, det eksisterede; der var ingen, der havde fortalt dem det. Jeg har altid ment, at det måtte være rimeligt at tage udgangspunkt i barnets situation, og at den indsats, der skal ydes i forhold til barnet, må være afhængig af forældrenes økonomi dér, hvor der er brug for en særlig indsats.

Vi har altid tidligere her i tinget kunnet enes om en handicapsolidarisk politik, såle-

des at forstå, at samfundet kompenserede for den ekstra merudgift, der er forbundet med handicappet, så det ikke skulle blive en ekstra byrde. Der er lidt, der tyder på, at vi måske er ved at vende tilbage til den enighed – jeg venter bare på CD.

Socialministeren (Bent Rold Andersen):

Det varer jo nok en tid, inden man helt vænner sig til debatformen og tonen her i tinget. Jeg har ligesom hr. Poul Schlüter undret mig over, at debatten her på et vist tidspunkt fik en – synes jeg – ganske unødvendig skarp form. Jeg vil ikke rette nogen bebrejdelse mod nogen af siderne, men blot sige, at når det undrede mig, er det, fordi jeg synes, at det spørgsmål, vi diskuterer her, er et spørgsmål, der i selve sin kerne egentlig er ganske overskueligt og forholdsvis nemt at tage stilling til.

Nøgleordet til vurderingen af et spørgsmål som dette her synes jeg også blev givet af hr. Poul Schlüter, som nævnte, at det er det konservative folkepartis opfattelse principielt, at man skal passe på ikke at give meget til dem, der måske ikke har væsentlige behov, men til gengæld sørge for, at de, der virkelig har behov, bliver tilgodeset på rimelig vis.

Det er sådan set grundtanken i al form for at økonomisere ordentligt med de offentlige midler, og jeg mener, at det klart også må være udgangspunktet for vores stillingtagen til det spørgsmål, der diskuteres i dag.

Hvis vi gør det, drejer det sig altså her om bistanndslovens § 48; som tilbyder hjælp til en gruppe medborgere. Hvad er det for mennesker? Ja, det, vi ved om dem, er først og fremmest, at både de handicappede børn og deres forældre er mennesker i højst forskellige livssituationer. Der er i en række tilfælde tale om virkelig hårdt ramte familier, hårdt ramte børn og hårdt ramte forældre, hvor belastningen både økonomisk, fysisk og psykisk er sådan, at det er helt nødvendigt, at samfundet kommer dem til hjælp.

På den anden side findes der også i den gruppe, som vi her taler om, nogle, som vi ikke kan sige er ramt nær på den dramatiske måde, som vi her taler om. En stor del af den hjælp, der er udbetalt, er givet til mennesker, som har haft udgifter af størrelsesordenen 100–200 kr. om måneden, og som har fået kompenseret for denne udgift ved hjælp